

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-30 ta' Ottubru, 2007

Citazzjoni Numru. 1357/2000/1

Joan sive Janet Attard

Versus

**Joanne Tonna u Anthony sive Twanny Mifsud; u
b'dikriet tat-28 ta' Novembru 2000 is-soċjetà *Untours
Insurance Agency Limited* in rappreżentanza tas-
soċjetà assikuratriċi estera *Qatar Insurance Company*
intervjeniet fil-kawża *in statu et terminis***

F'din il-kawża l-attriċi qiegħda tfittex għad-danni li ġarrbet f'incident tat-triq meta kienet passiġġiera fil-vettura misjuqa mill-konvenut Mifsud li ħabtet ma' vettura oħra misjuqa mill-konvenuta Tonna.

Iċ-ċitazzjoni tgħid illi fid-19 ta' Marzu 2000, għall-ħabta tat-3.55 a.m., saret ħabta bejn il-vettura *Peugot 306*, targata JBB 057, misjuqa mill-konvenut Mifsud u l-vettura, ukoll *Peugeot*, targata KIM 118 misjuqa mill-konvenuta Tonna. L-attriċi, li kienet passiġġiera ma' Mifsud, korriet u ġarrbet

debilità li ma tfieq minnha. Minhabba f'hekk għamlet spejjeż u tilfet qligħ.

Billi qiegħda tgħid illi l-incident seħħ bi ħtija tal-konvenuti jew ta' xi wieħed jew waħda minnhom, iżda għalxejn sejħtilhom biex jersqu għal-likwidazzjoni u l-ħlas tad-danni, l-attriċi fetthet din il-kawża u qiegħda titlob illi l-qorti, wara li tgħid illi l-konvenuti jaħtu għall-incident fuq imsemmi, jew tgħid min minnhom jaħti, tillikwida d-danni u tikkundanna lill-konvenuti, jew lil min minnhom jaħti, iħallsu d-danni hekk likwidati, flimkien ma' l-ispejjeż u l-imgħaxijiet.

Il-konvenuta Tonna ressqet l-eċċezzjoni illi ma kellha ebda ħtija fl-incident.

Is-soċjetà assikuratriċi li intervjeniet fi-kawża ressqet l-eċċezzjoni illi l-assikurat tagħha, il-konvenut Mifsud, ma jaħtix għall-incident u għalhekk ma hemmx danni li għandhom jiġu likwidati biex jagħmel tajjeb għalihom hu.

Mifsud ma ressaqx eċċezzjonijiet.

L-incident seħħ hekk:

Tonna kienet għaddejja mit-Triq tal-Barrani, ġejja minn Birzebbuga sejra lejn Santa Lucia, u Mifsud, li miegħu kienet riekba l-attriċi, kien ħiereg mill-Gudja biex jaqsam it-Triq tal-Barrani u jibqa' sejjer dritt lejn Bulebel. Billi d-dwal għal min kien ħiereg mill-Gudja kienu ħomor, Mifsud waqaf sakemm jinbidlu d-dwal.

Meta d-dwal qalbu għal aħdar – u għalhekk id-dwal għal min, bħal Tonna, ikun għaddej mit-Triq tal-Barrani qalbu għal aħmar – Mifsud ħareg u beda jaqsam. Tonna iżda ma waqfitx; baqgħet għaddejja b'veloċità qawwiya kontra d-dwal ħomor, laqtet lil Mifsud fuq il-parafangu u l-bieba ta' quddiem tal-lemin, dawwritu u daret hi wkoll.

Dan kollu juri ċar illi l-incident seħħ bi ħtija ta' Tonna weħedha, li baqgħet issuq meta skond id-dwal kellha tiegħ. Fiċ-ċirkostanzi, il-qorti ma tarax kif Tonna setgħet serjament tikkontesta l-ħtija.

B'dikriet tal-5 ta' Frar 2002 il-qorti ħatret espert mediku biex dan iġid jekk l-attriċi tbatix minn debilità li ma tfieq minnha; l-espert ħalef ir-rapport tiegħu fis-27 ta' Jannar 2005 u sab illi l-attriċi ma tbatix minn ebda debilità bħal dik. Wiegħeb ukoll għal xi mistoqsijiet li sarulu għall-eskussjoni, u reġa' tenna l-istess fehma.

Il-kawża għamlet xi żmien wieqfa għax il-partijiet kienu qegħdin ifittxu li jittransiġu l-kawża, iżda baqgħu ma waslux, u għalhekk qiegħda tingħata s-sentenza llum.

Billi l-attriċi ma garrbitx debilità li ma tfieqx minnha, bħala danni garrbet biss, bħala *damnum emergens*, dak li nefqet fuq tomma u medicini u, bħala *lucrum cessans*, il-qligħ li tilfet sakemm fieqet, iżda mhux qligħ tal-ġejjieni.

Mid-dokumenti esebiti fil-proċess, li ma ġewx kontestati, jidher illi d-*damnum emergens* huwa ta mija u wieħed u tletin lira u sebgħa u erbgħin ċenteżmu (Lm131.47) u l-*lucrum cessans* huwa ta' seba' mija u sebgħa u ħamsin lira u sebgħa u ħamsin ċenteżmu (Lm757.57).

Id-danni b'kollox mela jiġu tmien mija u disgħa u tmenin lira u erba' ċenteżmi (Lm889.04).

Il-qorti għalhekk taqta' l-kawża billi tgħid illi l-incident seħħ bi ħtija tal-konvenuta Joanne Tonna weħedha, tillikwida d-danni fis-somma ta' tmien mija u disgħa u tmenin lira u erba' ċenteżmi (Lm889.04) u tikkundanna lill-konvenuta Joanne Tonna tħallas id-danni hekk likwidati flimkien ma' l-imgħaxijiet relativi minn dakinhar li saret b'att ġudizzjarju talba għall-ħlas sa meta jsir il-ħlas.

Is-soċjetà intervenuta fil-kawża għandha tħallas l-ispejjeż tagħha stess. L-ispejjeż l-oħrajn kollha għandha tħallashom il-konvenuta Joanne Tonna.

Ukoll, billi hija tal-fehma illi l-eċċezzjoni mressqa mill-konvenuta Tonna kienet waħda fiergħa, il-qorti, wara li rat il-para. 10(1) tat-Tariffa A mehmuża mal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, tikkundanna lill-istess konvenuta tħallas lir-reġistratur spejjeż addizzjonali ta' mitejn u ħamsin lira (Lm250).

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----